

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLozsvÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demján László könyvkereskedésben. Pesten: Zeiser M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstejn és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppellik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent Nyilttéri czikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzandók. — Előfizetések a hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Észrevétel és ajánlat a javaslatba hozott orvosi fizetésre nézve.

Motto: Mens sana in corpore sano.

Olvassván a ns. Kolozs megye bizottsága által megállapított és elfogadott végett f. hó 27-ki nagy gyűlés elé terjesztendő javaslatokat, midőn egy részt öröm és teljes meglepetéssel lehetünk legnagyobb része iránt, némi kellemetlen meglepetést mégis éreztünk kellett akkor, midőn a fizetés nagyságára tett javaslatot végig tekintettük.

Nem tudom mi volt a főszempont, de bizonyára inkább a túlzott takarékoság, mint a körülményekhez mért méltányosság. Különbön felszólalásunk nem vonatkozik valamennyi rovatra; egyik-másik tisztviselői ág — a körülményekhez mérten — tisztességes dotatio javaslatban részesült, azt el kell ismerni; felszólalásunk csak az egészségügyi személyzet fizetésére vonatkozik, melynek csakélyességét indokolni alig lehetne.

Bizonyára mindegyikünk — külön-külön — az egészséget oly kincsnek tekintti, mely részünkbe jutván, képesit tehetségünkhez képest haladni céljaink felé. Magasabb szempontból véve az állam jólléte és virágzása is függ ettől, mi — azt hiszem — oly általános igazság, hogy bővebben példákkal felvilágosítani felesleges. Fontos levén tehát az egészségügy, általános tisztelte méltán környezheti azon osztályt, mely odaadása és feloldozása által tette magát méltóvá erre, s lett nélkülözhetlen organumává a közigazgatásnak is.

Számosak azon kötelességek, melyeket az orvosnak, mint közigazgatási közegnek teljesítenie kell; ha nem vesszük is azon nagy járványok és körök idejét, midőn életét és egészségét kockáztatja a közjóért — az általános egészségi állapot helyreállításáért. De nemcsak ekkor hoz áldozatot a közérdekért; neki készen kell lenni minden pillanatban kötelessége teljesítésére, mire számtalanszor fel is szólítatik.

Talán nem is szükség felhozni, mennyivel több tanulmány, folytonos előhaladás és figyelemmel kell lenni az orvosnak, ki az örök természet titkainak folytonos buvárlója. Idő, pénz és feloldozásra elszántság kívánatik meg, míg tanulmányait végzi és e nemes tulajdonokat ezek tökéletesítése végett is folytonosan igénybe kell vennie. Ha mindezeket, mondom, elgondoljuk, várhatjuk, bizonyára — ha nem is a teljes méltányosság, de legalább a némi részbeni arányosságok a jutalomban. Sajnálva látjuk az ellenkezőt. — 700 frtot egy főorvosnak, 400 frtot alorvosnak javaslatba hozni — nevelésnek mondanánk, ha nem volna inkább szomorító. Ezért a potom pénzért járja tehát a dögleletes kórházakat, vizsgálja a börtönöket, legyen készen minden hivatalos szemlére, járja be roszt ut és időben évenként himlőtöltés végett sok ezer lélekből álló járását, szerezen műszereket, melyek a szakmájához tartozó kötelességek végzésére szükségesek és sokszor — hivatalos felszólításra, kötelességből, oly pillanatban hagyja ott szeretteit, magán betegét, midőn azok leginkább szükséglik, s a kiktől bizonyára több jóvedelmet huz, kevesebb fáradsággal, kevesebb veszélyeztetéssel.

Ha végig tekintünk a legújabb népszámlálási adatokon, láthatjuk, hogy más államokhoz képest, képzett orvosokkal bőven ellátva, még épen nem vagyunk. És bizonyára ezek legtöbbje épen nem ajánlja magát arra, hogy hivatalos állásba lépve — 2 frt napi díjért — a főorvost kivéve — minden mértőföld-pénz nélkül kockáztassa életét a távolban, midőn maga körül is folytonos elfoglaltsága van. Már pedig közegészségi állapotunk oly roszt — általán véve, hogy szintén más államok állapotával véve azt össze — minden kissé utána gondolkodás megdöbbentőleg hathat. Ez bizonyára több figyelmet érdemel s eléggé nem ajánlhatjuk ugy nemes Kolozs megye, valamint a többi megyék bizottmányainak figyelmébe, hogy e részbeni fukarság nemesak hogy általában káros, de — tisztán kimondva — compromittáló is az értelmiségre nézve, ha csak úgy könnyen végez e fontos szakma felett. — Meg kell gondolnunk, hogy a képzettséggel és munkával ellentétben méltánytalanság leginkább itt lenne elkövetve. Végül valjon nincs-e az orvosi személyzet is ép úgy kitéve a véletlen szerencsétlenségeknek s az élet bajainak, mint más; a rendkívüli körülmények közt pedig még inkább, efelett az emberiségnek tett hasznos szolgálatait még nyugdíjban sem részesül s családját nyomorúságban hagyhatja, mások kegyére. — Ha az orvosoktól sokat követelünk, legyünk irántuk méltányosak is.

B.—n.

Az 1870-ki XLII. t. cz. 91 §. érteimében alakult kolozs megyei kiküldöttök III-ik szakosztályának ugyanazon §. e) pontja alapján az állandó választmány iránt szerkesztett Javaslata.

Állandó választmány. 1. §. A megyei bizottság, a közgyűlésen tárgyalando ügyek előleges megvitatása és azokra vonatkozó vélemények megállapítása végett, egy állandó választmányt küld ki.

2. §. Az állandó választmány áll a megyei bizottság tagjaiközül a közgyűlésen három évre viszonylagos

szavazattöbbséggel megválasztott 32 rendes és 6 pótagból.

3. §. Az állandó választmány elnöke az alispán, akadályoztatása esetében a szakosztályok (10 §.) sorrendben alkalmazandó elnökei, szavazati jogot nem gyakorló jegyzője pedig a főjegyző vagy ennek akadályoztatása esetében a jegyzői kar valamelyik kirendelt tagja.

4. §. Tisztviselők az állandó választmány tagjai nem lehetnek; azonban kötelesek az állandó választmány vagy szakosztályai (10 §.) felhívására az üléseken megjelenni s a netalán kivánt felvilágosításokat szóval vagy, ha kívánatlik, írásban megadni.

5. §. A pótagok azon esetekben, ha valaki a rendes tagok közül időközben elhalálozott vagy megszűnt a megyei bizottság tagja lenni, azon sorrendben hivatnak be, a melyet a közgyűlésen nyert szavazatok többsége tüntet fel. A kilépett vagy elhalálozott r. tag helyét azonban a legközelebbi megyei bizottsági közgyűlés szabályszerű választás utján (2. §.) betölti.

6. §. Az állandó választmány kizárólag csak véleményezési jogot gyakorol, s hatáskörét és eljárását nem terjesztheti ki cselekvőleges irányban, mely az 1870. XLII. t. cz. által rendszeresített közigazgatás folyamába, névszerint a főispán vagy egyes tisztviselők jogai és kötelességei körébe való avatkozást, s ekep a személyes felelősség meghiusítását vonhatná maga után.

7. §. Az állandó választmány tagjai kötelesek annyiszor és akkor egybegyűlni, a hányszor és a mikorra az alispán, vagy helyettese által meghívattak.

8. §. Az állandó választmány tagjai kötelesek a vett felhívásra, akadályoztatásuk esetében, azonnal jelentést tenni és kimaradások okát igazolni. A gyűlésből igazolatlanul kimaradó tag neve a legközelebbi megyei bizottsági közgyűlésnek bejelentetik.

9. §. Az állandó választmány köteles a közgyűlésen tárgyalás alá kerülendő, elibe juttatott minden ügyet tárgyalás alá venni s arra nézve a m. biz. közgyűlés elibe terjesztendő indokolt véleményét adni.

10. §. Az állandó választmány, a szakszerű munkafelosztás és gyorsabb ügyellés érdekében, négy u. m. a) közjogi és szervezési, b) közigazgatási, c) pénzügyi, d) közigazgatási szakosztályra oszlik fel, mely szakosztályokba tagjait saját belátása szerint osztja be.

11. §. A szakosztályok elnökeit, mint egyúttal választmányi alelnököket, az állandó választmány összülésein titkos szavazás utján választja.

12. §. A községi és szervezési szakosztály illetőségéhez tartozik előleges véleményt állapítani meg: a) a szabályrendeletek (statutumok) alkotása vagy módosítása, b) a közigazgatási és választókerületek alakítása, c) a kormányhoz vagy országgyűléshez intézendő feliratok szerkesztése, d) új tisztviselői állások rendszeresítése vagy régiéek megszüntetése, e) a törvények, a kormány és törvényhatóság hatályban levő szabályrendeleteivel ellenkező községi szabályrendeletek megsemmisítése vagy ellenkező esetben megerősítése tárgyában, f) általában minden, a megyének az 1870. XLII. t. czikk által megadott közjogi állását érintő ügy körüli elvi jelentőségű határozat tárgyában.

13. §. A közigazgatási szakosztály illetőségéhez tartozik előleges véleményt alkotni: a) a tisztán közigazgatási jellegű kormányzati ágban felmerülő nevezetesebb kérdések, b) a tisztviselőknél — a meenyiben az 1870. XLII. t. cz. 43. §. h) pontja szerint e jog a megyei bizottságot is illeti — ellenőrzése, felelősség alóli felmentése, felfüggesztése, ugy ellenök a tisztvi vizsgálat elrendelése, c) a községektől a községi törvény (1871: XVIII. t. cz.) értelmében felterjesztett vagy föllebezett ügyek másodfoku ellátása, d) katonai állítás és elszállásolás, e) rendőri és orvostudományi intézkedések, f) a közigazgatási feigyenczek kezelése és élelmezése, g) a köztörvényhatóságok közigazgatási érdekű átiratainak méltánylása, h) a közgyűlési tárgysorozat megállapítása tárgyában.

14. §. A pénzügyi szakosztály illetőségéhez tartozik előleges véleményt alkotni: a) a megyei költségvetési előirányzat megállapítása, s a megyei pénztári zárszámadás megvizsgálása, b) egyes adóznoknak az előírt iryat vagy zárszámadásra vonatkozólag beadott észrevételei alapján megállapodás, c) kölcsönvétel, törzsvagyony szerzése vagy eladása, d) tisztviselők, segéd- és kezelő-személyzet, szolgák, pandurok rendszeresített fizetésének netalán szükségelt fölemelése, új állomások utáni fizetések rendszeresítése, e) rovatok, f) hasznos pénzügyi műveletek és intézetek tervezése, g) általában a megye vagyonának kezelése, biztosítása és gyarapítása tárgyában.

15. §. A közigazgatási szakosztály illetőségéhez tartozik előleges véleményt alkotni: a) a törvényhatósági közlekedési vonalok, közművek, építkezések s a közmunka feletti intézkedés. b) a megyei fő- és járási úhálózatnak tervszerű kiegészítése. c) a megyei közforgalom s közvagyonosodás emelésére vezető intézkedések. d) közhasznú gyakorlati ismeretek terjesztése. e) a megyére vonatkozó statisztikai adatok beszerzése, összeállítás és értékesítése. f) a megye tulajdonát képező ingatlanok hasznosítása, azok értékének hanyallástól vagy épen megsemmisüléstől való megóvása iránti intézkedések. g) általában minden a közigazgatás fogalma alá tartozó

közérdek biztosítása és emelése végett hasznosnak mutatkozó intézkedés tárgyában.

16. §. Oly ügyek, melyek körül több kérdés csoportosul, mindig a főkérdésnek megfelelő szakosztály által tárgyalandók, mely azonban a mellékkérdésekre vonatkozó nézet megállapítása előtt a többi, illető szakosztályok véleményét kikérni és lehetőségig tekintetbe venni tartozik.

17. §. Minden szakosztály indokolt véleményét a kiszabott határnapon akár szóbeli előadással, akár írásos fogalmazványban az állandó választmány eléibe terjeszteni köteles.

18. §. Az állandó választmány ülései nyilvánosak, de ha zártulással leendő átalakulás végett egyes kérdéseknél indítvány tétetik, s azt két tag támogatja, titkos szavazás utján e felett azonnal határozat hozandó. A szakosztályok zártulésekben tanácskoznak és határoznak, üléseikről jegyzőkönyvet vivén.

19. §. Az állandó választmány üléseinek határozatképessége elnökön kívül legalább 12 tag, a szakosztályokénak elnökön kívül legalább 4 tag jelenléte szükséges.

20. §. A szakosztályok elnökei, mint az állandó választmány alelnökei, a saját elnökletük alatt tartandó osztálygyűléseken kívül, kötelesek a főispán felhívására a számonkérő (sconfialis) szék üléseiben megjelenni; igazolatlanul kimaradónak neve a közgyűlésnek bejelentendő levén.

21. §. Az állandó választmány a közgyűlés előtt legalább 20 nappal összegyűlni, s kötelességét teljesíteni, továbbá a közgyűlés előtt 24 órával bejelentett indítványokat sietőleg, ugyszintén a közgyűlés folyamata alatt netalán hozzáintéztelt kérdéseket azonnal tárgyalni s véleményét a kellő időbeosztás szerint megalkotni köteles.

Narosszék, 1871. július 22.

Nem szándékom gyanúsítani, senki igazságszeretében sem kívánok kételkedni, annálkevésbbé, mivel természetem mindenkit igazságosnak tartani mindaddig, mig az ellenkezőről meg nem győződom. Nem is magamért szólok fel, mivel a dolgok menetelői mennire csak lehet, csakugyan ismertem; hanem felszólalok azon nép érdekében, mely állásánál fogva semmi alapos tudomást nem szerezhetvén egy s más dolog mikénti folyásáról, nagyon ki van téve a félrevezetésnek, s ebből kifolyólag kételkedni s gyanakodni szokott. Pedig ha idejében, s kellően felt volna világosítva, helybehagyólag megnyugodnék, ha olykor súlyosnak találná is a vállaira rakott terheket.

Néhány nappal ezelőtt egyik község házánál összecsoportosult nagyon is békételenkedő emberek közé vegyülvén, csakhamar reájövek a békételenkedés okára, ezt az 1869. és 1870-ik évekről hátralékban levő (az utbiztosok által kissé zavarosan kezelt) gyalog-utmunka árának (ily gabona szük időbe) executio utján való egyszerű felhajtása szülte.

A békételenkedőket lecsendesítendő, mindenképp igyekeztem vélek megértetni, hogy másképpen ezt elintézni nem is lehet, mint a hanyagokon erőhatalommal hajtani fel; mivel nagyon igazságtalan dolog lenne, hogy az engedelmese minden évben ledolgozzák ebbéli tartozásaikat, az engedetlenek pedig legtöbbnyire hátralékban maradjanak talán örökre,

Hosszas beszéd s eszmecsere után közetkezőképpen nyilatkozott a békételenkedők szóvivője. Jól van. Magam is átlátom, hogy nem igazságtalan dolog az erő hatalommal felhajtás, hanem a begyűlt pénzekről, az eddignél kissé tüzetesb s így kielégítőbb számadást szeretnénk látni.

Eddigelő, körülbelül ilyenforma számadások voltak a bizottmánygyűlés eléibe terjesztve:

1) **Bevétel:** A közmunkaerőből az egész székbeli begyűlt pénz összesen, sat.

2) **Kiadás:** Egyik, másik utvonalon épített hidakra kiadatot összesen, sat.

3) **Elhelyezés:** Tökéssítetett, sat.

Ezen számadást is csak a bizottmányba megjelenő egyének hallották, azok közül pedig alig jutott valamelyiknek eszébe, hogy választóit felvilágosítsa a dolog állásáról.

Ezen számadást illetőleg tehát következő, s állít-hatom mindenkit megnyugtató eszmét kívánom szellőztetni. A számadás nemesak a bizottmánygyűlésen szóval történjék, hanem kinyomatván küldessék meg minden község előjáróságának.

Ezt a számadást körülbelül így lehetne fogalmazni:

1) **Bevétel:** a) N. N. községből **igás napszám** megváltásból bejött, sat.; b) hátralékba levő, s végrehajtás utján kavicsosomóért (prizma) befizetődött, sat.; c) gyalog-munkaerő megváltásáért bejött, sat., s így tovább minden községet felvéve; a számadás végén pedig az egész bejött összeget ki lehetne tisztán mutatni.

Kiadás: Ez és ez utvonalon épített ilyen és ilyen hidakra elkelt, sat.

3) **Elhelyezés:** a) Kölcsön adatott községi iskoláknak, vagy magánosoknak, sat.; b) takarékpénztárba letételeit, sat.

A beszélgetés bizodalmassá válván, a nemes szék Havassának jóvedelméről szóló számadás is előfordult, s az eddigi számadás nagyon hiányosnak tűnven fel — azt

is kissé részletesebben — kinyomatva, s minden községnek megküldve szeretnék látni.

Az eddigi számadás körül-belül ilyen forma volt:

1. **Bevétel:** a) a juhok, szarvasmarhák, lovak, sertések száma összesen volt felleve — mig végül a legelési díjnak is csak sommája említettett.

Ez így semmi esetre nem kielégítő.

Ha a fennebbi számadás szerent a részletek is fel lennének említve, akkor senkinek sem lehetne semmi kifogása ellene. Próbáljunk el tehát ezt is s így tovább minden községről — melyek a havason szokták barmaikat legeltetni. Midőn ily számadást látna a nép — azonnal minden gyanakodása, kétsége elenyészne, s más dolgokba is teljes bizalommal viseltetné a kezelők, s főleg előjárói aránt — kik ellen eddig legtöbbnyire alaptalanul gyanakodik.

1. **Bevétel:** N. N. községből juh, szarvasmarha, ló és sertés volt ennyi és ennyi stb.

2. **Kiadás:** a) a „Havas“ királyi adójába, b) a „Havas“ felvigyázónak, c) a Plájásoknak kiadatot ennyi és ennyi, tehát maradt.

A világgóság életet ad, midőn a sötétség legtöbb esetben el szokta azt zsibbasztani. Különbön is azon teljes bizodalom, melyet hasonló számadás idézne elő, mindég megérdemelne a rea fordítandó kevés nyomtatási köl séget — annyival is inkább, mivel a nép hasonló eljárásban az alkotmányosságunk kézzel fogható következtetését tapasztalván, korántsem lehetne őt oly könnyen hinárba vezetni.

Továbbá az eszmék ily láncolatánál fogva becses figyelmébe ajánlom a méltóságos főkirálybíró urnak, s a nemsokára összegyűlendő bizottmányoknak — kérje számon a közelébbi tavason járásonként kinevezett bizottmányoktól, — miként jártak el a gyümölcsfaiskolák számára kiszakítandó közhelyek dolgában? mivel, ha mindég csak határozunk — de azok teljesítésére nem gondolunk — kivánt eredményt jogosan nem is várhatunk. — Egy székely.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Felad. jul. 26. 11 ó. 50 p. d. e. — Érk. 26. 12 ó. 25 p. d. u.

Versailles, jul. 25. Napoleon herceg Havreben lévén, a kormány kijelentette, hogy sem exczásári párnak sem a két hercegnek nincs megengedve Franciaországban tartózkodni, Favre megígérte hogy a külföldi foglyok elleni eljárás gyorsítandja.

Prága. Hirlik, hogy Rieger lesz földmivelési miniszter. Rudolf koronaherceg Ischlbe érkezett.

Berlin. A hadügyérség új erődöket emeltet Danzignál, a keleti tenger kikötőit általában erősítik.

Bécs. A prágai orosz templom felszentelésére számos orosz főpapat és nevezetes férfut várnak Prágába. Ausztria és Poroszország megegyeztek a felett, hogy jövőre az utazók máhát nem fogják a határon vizsgálni.

Konstantinápoly. A Porta önállóan akar Egyptommal szemben eljárni, a külhatalmakkal nem enged beleszólást.

KÜLFÖLDI HIREK.

— Páris, jul. 23. A pápa világi hatalmának visszaállítására vonatkozó kérvények tárgyalásánál Thiers sajnálatát fejező ki, hogy e kérdés felmerült! Ő nem tagadja meg hajdani nézeteit. A sajnós nemzetiségi tan Franciaországot hagyományos politikájától eltérítette, megzavarta Európa politikai egységnyát és ez volt oka a legutóbbi szerencsétlenségeknek is. Hasztalan hallatá ő hajdan intó szavát az iránt, hogy Olaszország egysége maga után fogja vonni Németország egységét is. Háborus politikát nem szabad követni. Olaszország egész Európa támogatására számíthat. Törekedjünk hadseregünket újraszervezni, de nem a háboru, hanem a szükséges óvatosság és annak érdekében, hogy Franciaországnak az őt megillető rangot megtartsuk. Rosz politika volna oly hatalmas szomszédot, mint Olaszország elidegeníteni. Thiers így folytatja tovább: Nem intézett levelet a pápához, s csak azt mondhatja, hogy Franciaország mindig nyitva áll a pápának. A concordatum által teremtett viszonyok a pápa függetlenségét feltételezik, s ezek megóvására ő, Thiers, mindent megteend.

Dupanloup püspök támogatja a kérvényt, a Thiers által kijelölt irányban Gambetta dicséri Thiers nyilatkozatát, s kijelenti, hogy ahoz csatlakozik. Élénk vita után a kamra elveti a Barthe által indítványozott napi rendet s a kérvény a külügyminiszteriumhoz utasítatik.

Mint Londonból 22-ről írják, Persygynek egy irata Franciaországot ért balesetek okául, az egyes hadtestek elszigeteltségét jelöli ki; — s azt mondja, hogy Franciaország mindig elsőrangú katonai nemzet fog maradni.

Mint Marseillesből 22-ről jelentik, az Algirból kelt tudósítások, a Beni Menaser kabyli törzs fölkelése által okozott károkról, igen tulzottak. Nem igaz, hogy néhány helység kirabolatott s folgytatott volna; csupán néhány elszigetelt majorság égetetett föl. — Milianahban

az ostromállapot kihirdetett. Már majdnem egész Nagy-Kabylia pacificálva van. — Az arab törzsek minden nehézség nélkül megfizetik adójukat.

Mazzini a „Roma del Popolo”-ban ujrolag nyilatkozik az „international” felől. A társulat megalapításakor Ledru Rollin és Mazzini felszólították a részvételre.

De ő is rögtön megtagadta közreműködését „Mert — úgy mond — urhatnáságot és gyűlölködést találtam a vezetésben; s a mi a czélokot illeti soha sem vallottam a magaménak. Bár szívemen fekszik a munkás osztályok boldogulása; de kárthatatlan kell a kommunisztikus irányt.”

„A vezetők voltak, így kiált föl — kik a párizsi mozgalmat is megalázták tanácsaikkal! — A mire az internationale törekszik, — annak korunkban nincs értelme; helyén volt egy olyan viszony az ókor patriarchalis szakában, midőn még az emberiség nem bujt ki polyárból; de ma legfeljebb az orosz paraszt községek még oly fejletlenek, hogy a kommunismus intézményei kebelökben feadhosszanak!” — Végül inti Mazzini honfitársait, az olasz munkásokat, hogy ha javukat akarják az „internationalé” üzemeltől távolartásuk magokat.

Konstantinápoly, jun. 23. A félhivatalos lapok Beustnak az egyiptomi kérdéshöz kibocsátott jegyzékét illetőleg kijelentik, hogy a porta nem tűr semminemű beavatkozást az ő belügyeibe. — Hir szerint a nagyvezér egészségi állapota jobbra fordult.

UJDONSÁGOK.

Elkészett távirat.

Thiers a pápai nunciusnak kinyilatkoztató: Franciaország activ föllelése a világi egyház-hatalom helyreállítására lehetetlen, ennek bukását egész Európa régen várta és abban elkerülhetlen eseményt lát. Franciaország azonban diplomatiailag a lehető megleteendő, hogy a zárda feloszlatást és a papi javak elkobzását illető törvények magában Rómában ne alkalmaztassanak.

Párisban megválasztott konservatív republicanus 24, mérsékelt 6, radicalis 1.

A „Kolozvári Közlöny” augusztus-december folyamára előf. 5 fr. o. é.

— **Ő felsége Ferencz József király** s Vilmos császár találkozásának híre most ujlag s hitelesebb alakban lép fel. A találkozás az emsi gyógyidény befejezése után menne végbe s olyannyira személyi érdekű lenne, hogy az uralkodókát ministerek nem kísérnék.

— **Az új magyar bányatörvényjavaslat** az illető szakbizottságok által elkészítve és megbirálva, most az igazságügyminiszernek küldetett meg, saját szempontjából való véleményének nyilvánítása végett, melynek beérkezése után a kereskedelmi miniszter ezen törvényjavaslat végleges megállapodása iránt azonnal intézkedni fog.

— **Az erdélyi vasúthálózat építés** alatt álló vonalairól azt írja a „P. Napló”, hogy a károlyfejevár-vásárhelyi vonal megnyitása legközelebb f. évi november elejére várható. A vásárhely-rádóthi rész már is járható, a vásárhely-kecezi pedig 6 hét alatt szintén használható állapotban lesz. Bár ugy lenne!

— **A légszuszvillagítás** bevezetése városunkban jó sikerrel halad előre: a gyár már fedél alatt áll, az utcáit csövezet nagy része is már le van rakva. Minél inkább közeledünk ez új intézmény életbejöttetéséhez,

annál jobban előtérbe lép egy ezzel kapcsolatos másiknak, t. i. a nálunk még mindig sajnosan nélkülözött **tűzoltó egyesületnek** szükségessége. Városunk t. polgármestere valóban egy nevezetessel szervezetünk már is számos érdemét s tanúsított buzgalmonak, eredményekéül bizonyítványát adná, ha ezt is mielőbb létrehozná. Legelőszérőbb volna t. a végzett legnagyobb magyar méltó fiát gr. **Széchényi Ödön** urat meghívni, mikép más magyar városok — legközelebb Szeged — tővék. A nemes gróf bizonyára nem utasítaná vissza a meghívást, s ebbeli dus tapasztalásait velünk is megosztaná.

— **Petőfi lángelke** mind nagyobb téri világit be a külföldön. Most olvassuk, hogy francziák közt Petőfinak új fordítója akad Ujfalvy Desbordes-Valmore Henrikben, kitől augusztus hóban Lacroix és Verbockhoven kiadásában egy kötet fog megjelenni.

— **Vasuti statisztika.** Egy angol lap összeállította a mivel világon összes vasutainak statisztikáját, s e szerint a vaspályák értéke Angliában 502 262 887 font sterling, Észak-Amerikában 408 245 154 f. st.; Franciaországban 315 322 978 f. st.; Oroszországban 289 671 244 f. st.; Spanyolországban 73 487 585 f. st.; a magyar-osztrák monarchiában 65 474 400 font st.; (ez aligha helyes adat, mert magában Magyarországon eddig 35 millió font sterlingnél több van vasutakba fektetve, a lajtántuli tartományokban pedig ennek kétszeres összege is) az észak-német szövetségben 169 537 869 f. st.; britt Indiában 75 377 748 f. st.; Délnémetországban 46 982 856 f. st.; Olaszországban 76 516 154 f. st.; Belgiumban 36 439 772 f. st.; Kanadában 33 millió f. st.; Görögországban 10 millió, Egyiptomban 9 millió, Törökországban 3 millió font sterling.

— **Nyilatkozat.** A „Kolozvári Közlöny” 98 ik számában egy hír jelent meg, melyben valótannak állítatik azon mendemonda, hogy **Kolozsvár városában a rendőrség bankjegy-hamisítók** (nem bankjegy-terjesztők) fedeztet fel és elfogott s velök együtt Krémer Benit is. Erre a „M. Polgár” újdonsza személyes indokokból, rosz akarattal engem támad meg ama lapok 167-ik számában; állítja, hogy a „Köl. Közlöny”-be én irtam ama demontirozó hirt, és szememre hányja, hogy az említett bankjegyhamisítók elfogásáról semmit se tudok. Szükségesnek látom ezek folytán kijelenteni, hogy én sem a „Köl. Közlöny” sem valamilyen más lapnak jelenleg munkatársa nem vagyok, akkor se voltam, midőn a „Kelet” és „M. Polgárban” említett demontáló közlemény megjelent. És annál kevésbé éreztem magam indítatva bankjegyhamisítások tárgyában a nyilvános lapokba írni, mert tekintve az állam érdekeit a nyomozások eredményét idő előtt nyilvánosságra hozni bűnnek tartom, mely szigorú büntetést érdemel. Ez uttal, tévedések kikerülése végett megjegyzem, hogy a **városi törvényszéknek bankjegyhamisítók bejelentene közelebbi időkben nem voltak s maig sincsenek**; azonban a rendőrséget felszólítottam, hogy ha tudomása volna ilyen bűnösről, kötelességéből kifolyólag tegyen jelentést a törvényszékhez. Hamisítványok terjesztéséért tételt ugyan oda közelebről vádjelentés, de a „M. Polgár”-ban és „Kelet”-ben említett egyen K. B. a közlemények megjelenésekor elfogva nem volt. Kolozsvárt, 1871. jul. 25. **Bodor László**, v. közügyész.*

*) E „Nyilatkozat”-ból kiténik, hogy a „Köl. Közl.” újdonsza jól volt értesülve, midőn közszabirnak nevezte azt, hogy Kolozsvár városában bankjegyhamisítókát fogtak volna el, mert ilyenek még bejelentve sincsenek a törvényszéknek.

— **A magyar eke Berlinben.** A berlini gazdasági muzeum igazgatója géppróbákat rendezvén, a többek között a Vidacs-féle eke is be lön mutatva. A bemutató a szorgalmas géppáros, Eckert ur volt. E próbára a pesti gazdasági muzeum igazgatója Girókuti Ferencz ur is meghivatván, midőn Eckert a Vidacs-eke szarvát fogta, ezzel igen szép, mély és tiszta barázdát vágott. Később Girókuti fogta az eke szarvát és szintén huzott néhány barázdát, azután megállítván a lovakat, oda fordult a jelenvoltakhoz, mondván: a magyar eke szarvát nem szükséges tartani, mert az a nélkül is szánt, s az ekét elegendővé, az kilencz hüvelyk tiszta mély barázdát hasított, a nézők nem csekély csodálkozására.

— **A magyarországi tisztviselők** önégegyező egyetlene a f. évi első felévi (1871. jan.—jun.) üzletforgalmi kimutatása. Bevétel 57,075 ft 58 kr. Kiadás 54,235 ft 71 kr. Forgalom 111,239 ft 29 kr. Tiszta nyeresemény 1629 ft 92 kr. Kölcsönben részesült 329 tag, 53,119 ft 51 kr erejéig. Kamatra és kezelésre kiadott 1116 ft 20 kr. Vagyis egyenlő a fönti kiadással 54,235 ft 71 kr.

— **Sarolta császárné** egészségi állapota, mint az „Echo du Parlement” írja, a vég-katastropha közeli bekövekezését helyezi kilátásba. A császárné három hónap óta teljesen elvesztette öntudatát, testi terjedelme roppant mérvet vett, s néha két-három napon át is teljes merevségben fekszik, mely idő alatt semminemű táplálékot nem lehet vele bevételni.

— **Georg Sand**, mint a „Paris-Journal” jelenti, légesögyuladást kapott s élet-halál között lebeg.

— **A „Journal amusant”** geniális rajzolója: Cham a porosz invázió alatt Londonban tartózkodott. Egy alkalommal Hertford marquis hirta meg őt híres képcsarnokának megtekintésére s maga vezette őt a termekben át. Midőn a műképeket már megtekinték, a marquis egy kis szobácska ajtaját nyitá föl s a művésznek azt mondta, hogy most gyűjteménye legdrágább kincsét mutatja meg neki. A szobában Cham aranyrázmában az angol bank egy papírját látta, mely 100,000 font sterlinget képvisel s mely az egyedüli ily értékben. Cham a marquistól engedélyt kért a drága papir lerajzolására. A marquis készséggel engedett a kívánságnak s a művész este szobájában találta a bank-jegyet. De most észlelt Cham, most vette csak fontolóra, hogy mennyi értéket képvisel az előtte fekvő papir, mely felelőség terhe nyomja őt s ez oly izgatottságba hozta, hogy egész éjjel szemét sem hunyta be, fölvert revolverrel állt őrt a millió mellett s még a nap föl sem jött, már sietett a marquisnak a drága papirt vissza vinni.

— **Washingtonban**, mint egy távirat jelenti, e hó 23-án a lőporraktár a lébe repült. A kár egy millió dollárt tesz. Emberélet nem esett áldozatul.

(Necrol.) Ipi Bydeskuti Anna mint özvegy, maga, sógorai: Retegyi József, gyermekei: Vilma és Géza, továbbá Retegyi György nyugalmazott cs. kir. kapitány, ugyszintén fivére Bydeskuti Antal, gyermekei: Bertha, György és Eliz, s több rokonok nevében fájdalommal tudatja, hogy feledhetlen szeretett férje Kis Budaki és Retegyi **Sámuel** Dobokamegyének közigazgatási főbirája és a dézsi ev. ref. egyházmegye gondnoka, f. hó 22-kén este $\frac{3}{4}$ 9 órakor élte 60-dik s házasságuk 26-ik évében, egy két napig tartó szenvedés után beállott tüdő-szélhűdés következtében földi pályáját bevégezte. Egy zajtalan, szenvedélyek s önzéstől ment tiszta élet forrása száradt ki e minden ismerőt megdöbbentő roham-

mal bekövetkezett halál által, s egy nemea fonál szakadt meg, mely a szerető szív melegével s legártatlanabb kedéllyel párosult jellemzilárdással fűződött, ugy a köz és család, mint a társas kör pályáján mindazokhoz, kiknek körében élt, s ha ezeknek becűlése mérlege lehet a földi boldogságnak, ugy az idevült bizonynyal elérte az itt elérhető netovábbját. Földi részei egy f. hó 24-én d. u. 5 órakor felettök tartandó ima s egyházi szónoklat után szamosujvári szállásról M.-Köblőre fognak szállítani, hogy ott másnap d. e. 11 órakor szülési hamvai mellé elhelyeztessenek. Szamosujvárt, jul. 23-án 1871.

Kolozvári piac. Egy pár szép ökör 480 forint. Egy pár közepes ökör 390 forint. Egy pár szép tehén 280 forint. Egy p. közepes tehén 200 ft. Marhabús fontja 22 kr. Borjuhús fontja 18 kr. Egy p. szép disznó 140 forint. Egy p. közepes 100 forint. Egy pár súldomalac 30 forint. Disznóhús fontja 26 kr. Szalonna, nyers mázsája 35 forint. Szalonna, száraz mázsája 40 ft. Szalonna, füstölt fontja 48 kr. Fagygy mázsája 25 ft 50 kr. Zsir, közönséges kup. 1 ft. — kr. Hájzsir kup. 1 ft 10 kr. Lúdzsir kup. 1 ft 20 kr. Széna, szekere 5 ft. Szalma, szekere — ft. Fa, száraz, hosszu öle 24 ft. Fa, száraz, rövid öle 13 ft. Nyers-fa szekere 3 ft. Egy pár pulyka — ft. Egy p. hizott pipe 3 ft — kr. Egy p. kappan — ft — kr. Egy p. csirke 70 kr. 4 tojás 10 kr. Deszka p. 1 ft 50 kr. Zsindely ezere 3—4 ft.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jul. 25-ről: 5% Metalliques 59.55. 5% Nemzeti kölcsön 69 —. 1860-diki államkölcsön 103.90. Bankrészevények 767. Hitelrészevények 284.90. London 122.80. Ezüst 121.35. Cs. kir. arany 5.85. Napoleondor 9.81.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.40. Temesi 78. —. Erdélyi 76. —. Horv.-Slavon 86.25.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Nyilttér.

(215) 6-40
Titkos betegségeket és tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett
HANDLER MÓR
orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.
Rendel naponként délelőtt 11 óratól 1-ig és délután 3 óratól 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14 sz.
Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

V. Beküldetett. 8.

Minden betegség gyógyítása gyógyszer és költség nélkül a delicat Revalsziére du Barry által Londonból, a mely gyermekeknek és felnőtteknek 50-szer megtakarítja a gyógyítási költséget.

72,000 gyomor-, ideg-, altesti-, mell-, tüdő-, gége-, hang-, lélegzés-, mirigy-, vese- és hughyólyag-baj gyógyítása, a miről kívánságra másolatok ingyen és bérmentesen küldetnek.

Gyógy. sz. 64.210.

Nápoly, 17. april 1862.
Uram! Egy májbaj következtében 7 év óta borzasztó állapotban voltam, elsóványodtam, s kiülődtem. Nem valék képes írni vagy olvasni; minden izom reszketett testemben; rosz emésztés, folytonos álmatlanság szüntelen idegteremben tartott, mely ide oda üzött, soha nyugtot nem adott; e mellett mindig buskomor valék. Sok orvos kimerült gyógyításomba, de bajaimat nem enyhíté. Teljes kétségbeesésben megkísértém önmek Revalsziére du Barry-ját, s most, mintán 3 hónapig éltem vele, halál monok az Istennek. A Revalsziére legnagyobb dicseretet érdemel, visszaadta tökéletesen

egészségemet s abba a helyzetbe tett, hogy társadalmi állásomat ismét elfoglalhatom.
Öszinte halálal és teljes tisztelettel
Bréhan marquise.
Táplálóból levén a húsnál, a Revalsziére felnőtteknek és gyermekeknek 50-szer behozza árat gyógyszerkekkel szemben.
 $\frac{1}{2}$ fontos bádög szelenczékben 1 frt. 50 kr.
1 $\frac{1}{2}$ 2 frt. 50 kr., 2 $\frac{1}{2}$ 4 frt. 50 kr., 5 $\frac{1}{2}$ 10 frt.,
12 $\frac{1}{2}$ 20 frt., 24 36 $\frac{1}{2}$ frt.
Revalsziére csokoláde poralak- és táblákban:
12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.
Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfishgasse 8. és Faulak József fűszerkereskedésében, Pesten Törökútnál, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Re-doutte során. Továbbá: Kónstádtér József urnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és fótér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyfűszerkésznél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen felül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utavért mellett.

A., Fehér Ló-hoz.
Hasonlíthatatlan olesó!
A „Fehér Ló”-hoz czimzett első, 25 év óta jó hírből álló
CS. kir. udvari VÁSZN-ÁRU-GYÁR
és fehernemű-raktár
Bécsben, Taborstrasse 6 SZ. Bécsben,
6. Taborstrasse, 6.
Férfi ingek igazi fehérfonalvaszonnál, sima vagy ranczolt mellett fr. 1.0. 2. 3. 3.50.
Valódi hollandi gyölesből fr. 2.50. 3.
Válódó belga- vagy rumburgi vászon-
göyök fr. 7.50, 8.50, 10, 12.
Legfinomabb angol shirtingből, sima vagy ranczolt élével fr. 1.20, 1.60, 2.50 3.
Száines francz, battisból 300 legújabb diván-
musterában fr. 1.30, 1.80, 2.25, 3.
Elegáns salón-ingek ábránd- vagy gaz-
díron himzett élével fr. 3, 4, 5, 6, 7.
Férfi gatyák német, franczia és magyar
szabásúak, igazi szellőzést vászonzóllal fr.
1.10, 1.40.
Válódó rumburgi vászonzóllal fr. 1.80,
2.50, 3.
Nő-ingek igazi fehérfonal vaszonzóllal huzó
szabással fr. 1.60, 2, 2.50.
Válódó hollandi vászonzóllal szép kézi him-
zéssel fr. 2, 2.50, 2.80.
Belga vászonzóllal, gazdagon himzeve fr. 2.80,
3.40, 5.
Ábránd ingek legelegánsabb, készíttéssel
fr. 6, 7, 8.
Divat-ingek kulonböző készíttéssel fr. 3,
3.80, 4.50.
Éjjeli felöltők legfinomabb angol sehir-
tűngből, legújabb szabásúak fr. 1.50,
1.80, 2.50, 3.
Férfi öltözék gazdagon himzett elcsézzel fr.
3.50, 4, 5, 6.
Nő-gatyák legújabb angol shirtingből, hi-
tűng szabásúak, izetes kiállítással fr.
1.30, 1.80, 2.25.
Gazdagon himzett elcsézzel fr. 2.80, 3.50,
4.50.
Alsórukkák, ostumekel és uszályok
legfinomabb perkaliból, simák fr. 2, 10,
2.60.
Házagon dizajve szegélyvel és csipkével fr.
3, 4, 5.
Gazdagon himzett elcsézzel fr. 5, 6, 8, 10.
Bélvisek gyölyemetézték.
Teljes mennyiségű kiállítások 200 ft-on kezd-
ve gyorsan és pontosan osztakoztatnak.
Engedemény. 50 früg vásárlók ingyen
kaphannak egy 6 személyre való kávét-
garnitúrát, vagy muszka vásznot egy
teljes férfi öltözetbe.
Engedemény. 50 früg vásárlók ingyen
kaphannak egy 6 személyre való kávét-
garnitúrát, vagy muszka vásznot egy
teljes férfi öltözetbe.
Férfi és száza munkák, legnehezebb min-
ségű, rófé 25, 30, 35, 40, 48 kr.
Tévedések kikerülése végett kéjük jól figyelni czimtunkre: a „Fehér Ló”-hoz
czimzett cs. k. udvari vászón- és fehernemű-raktár, Taborstrasse 6 sz. Bécsben.
1—12
A., Fehér Ló-hoz.

Még csak néhány előadás.
Oroszlán-szinkör
(a középutca végén)
utolsó hét
CASANOVA FANI assz.
világhírű állatszeliidőnöknek
nagy mű-előadása
az oroszlánok, hyána, párdutz és farkasokkal
4 szakaszban.
Pénztárnyit 6. — Kezdeté 7
21—* órákor estve. (203)